

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

-
107. Qui impetrat beneficium vacans per assecutionem alterius
incompatibilis, quid & qualiter justificare debeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

Sectio I. Caput II.

48

tatis facto ipso & praxi videatur attendi : pro quo citat Azor l. 10. c. 11. q. 6. contra Valent. quin & addit Garc. n. 159. necesse non esse , ut generaliter & à maiore parte Ecclesiarum unius provinciae non esset receptum dictum decretum Trident. eò quod Capitulum unum in proposito non confidetur ut persona particularis , sed ut universitas ; cùm non agatur de acquirendo ipsi Capitulo ut Capitulo, & ut privata persona , sed omnibus & contra omnes de Capitulo, ac in publico & in universum promiscue.

3. In contrarium verò facit, quod cùm Concilium ibi rejiciat & aboleat hujusmodi constitutiones & consuetudines ut pravas & scandalosas , non videtur excusare non receptio ; illa enim regula, quod lex non recepta non obliget, non videatur procedere, quando lex, quæ semper loquitur, aliquid prohibet tanquam allias malum seu scandalosum ; & quando derogat consuetudini non simpliciter, sed tantummodo illam ut iniquam & irrationabilem ; eò quod tunc esset ratio illius regulæ ; numirum quod lex censetur lata non nisi sub conditione, si recipiat. Item pro hoc facit, quod consuetudo habeat majorem vim, quam non receptio ; & tamen consuetudo etiam immemorialis non valet, & non excusat in eo casu, dum ex se iniqua & scandalosa est. Ita ferè Garc. a. n. 161, qui etiam n. 164. pro hac parte clarissimam recitat declarat. S. Congreg. directam cuidam Episcopo quæ sic habet : In illa Cathedrali ante Concilium à tempore, cuius initii memoria non extat, conditum esse, & adhuc post Concilium observari statutum, nuper delatum est ad S. Congregationem Cardinalium Tridentini Interpretum ; ut videlicet Canonici, aliquae beneficiati, qui indies recipiuntur, prioribus decem mensibus exiguum distributionum partem percipiant, reliquumque Canonici & beneficiati antiquiores inter se partiantur, & in usus suos, & utilitatem convertant. Itaque illustrissimi Patres Amplitudini tua serio injungunt, ut hujusmodi constitutionem tanquam pravam ac scandalosam rejicias, atque aboleas, neque ullæ ratione ferrari permittas, & contra facientes penitè contra Simoniacos SS. Canonibus & variis summorum Pontificum constitutionibus propositis coerces, quemadmodum provide caveretur decreto Trid. c. 14. sess. 24. &c. quam declarationem, ait ibidem Garc. se postea intellexisse confirmatam à Clem. VIII. Et quidquid sit de hoc, indubitato hodieum per Bullam Innocentii XII. quæ incipit Ecclesia Catholica, & per quam dictum decretum Tridentini, & Bulla Pii V. eidem verbottenus inserta innovantur ac roborantur, istiusmodi consuetudines & constitutiones penitus tanquam irrationables & scandalosæ eliduntur ac eradicantur.

Quæstio 105. Si solum de facto, & non de jure obtineas & possides alias pacificè secundum beneficium, eo quod ob impedimentum collatio & possessio sit nulla, an vacet prehabitum beneficium ?

R. Espondeo : Si scienter accipias secundi possessionem, eo ipso vacare prehabitum in peccatum delicti commissi, ne ob injustam possessionem melioris conditionis sis, quam ob legitimam & justam. Castrop. loc. cit. n. 24. Garc. l. c. n. 173, cum Gl. in Clem. si plures. de preb. Lott. l. 3. q. 23. n. 41. hauc etiam addens rationem, quod possesso injuste & perperam capta habetur pro bona in-

odium capientis : Requiritur autem ad inducendam hanc vacationem, ut possessionem reipsa accipias, nec sufficit illam posse accipere, quia haec pone ob intentionem imponitur. Castrop. loc. cit. Azor. p. 2. l. 7. c. 16. q. 9. in fine. Sic qui secundum obtinet per vim vel injuste, amittit ipso jure premium. Idem est de eo, qui beneficiam, ad quod jus habet, per vim aut propriâ auctoritate occupat. Pirh. ad tit. de preb. n. 155. juxta expressum textum c. cum, qui, de preb. in 6. Etsi enim ille textus loquatur de beneficio curato injuste occupato, comprehendit tamen etiam quæcumque alia beneficia, etiam simplicia ex verbis ibidem prope finem ad ductis : aut quæcumque alia beneficia occupare non revertentur : fatus constat. Secus est, si inscience possideas de facto tantum ; extra enim casum illum scientia nullitatis tiruli, qua proprie generat intrusionem, requiritur ad dictam vacationem inducendam, ut secundum possideatur pacifice non solum de facto, sed etiam de jure. Pirh. l. c. n. 155. Sic etiam affectus incompatibiliter excusat à missione primi, si ignorat factum possessionis adeptus per Procuratorem ; cùm alia sit scientia Procuratoris, alia Domini ; & ita Domino non nocet, nisi postquam Dominus fuerit certioratus. Lott. loc. cit. nu. 46.

Quæstio 106. An, & qualiter beneficium pacificè & fructiferè possessum debet esse perpetuum, ut inducat vacationem præhabitum?

R. Espondeo : Requiri, ut utrumque beneficium sit collatum in perpetuum, sive in titulum, sive in commendam. Pirh. l. c. n. 158. citans Abb. in c. de multa. de preb. n. 22. hinc per acceptationem Vicariatus Episcopi nos perdit quis beneficium præhabitum, etiam dum illud dignitas est, vel curatum ; quia Vicariatus Episcopalis non est dignitas perpetua, sed ad nutum Episcopi afferibiles. Pirh. ibid. ex Abb. loc. cit. nu. 25. Garc. p. II. c. 5. n. 181. dicens officia & dignitates, que conferuntur ad certum tempus, non inducunt incompatibilitatem. Hinc econtra beneficia manuaria, seu ad nutum amovibilia ; quia sicutem aptitudine sunt perpetua, & possunt esse perpetua, cum dantur in titulum, inducunt talem incompatibilitatem. Garc. l. c. pro uteroque citans fusam Rotæ decisionem in Seguntina Thesauraria. 29. April. 1596.

Quæstio 107. Qui impetrat beneficium vacans per affectionem alterius incompatibilis, quid & qualiter justificare debeat?

1. R. Espondeo primò : Præter incompatibilitatem ante omnia plenè & concludenter probare tenetur factum ipsum affectionis, ita ut non sufficiunt testes de fama ; vel alia semiplena probatio. Lott. l. 3. q. 23. nu. 18. citans decis. Rotæ 16. de preb. in novis.

2. R. Espondeo secundò : Sed neque juvant probationes nudam affectionem concludentes sine perceptione fructuum ; cùm tunc nihil aliud proponatur nisi incompatibilitas, que non adversatur simplici affectioni secundi, sed tantum retentio primi ; ita ut, nisi concludatur ad perceptionem fructuum, provisus de secundo non tenetur dimittere primum : Etsi quidem neque illico, sed post duos menses, qui dantur ad dimittendum. Lott. loc. cit. n. 17. & 18.

Qnæ